

מהלואי הושן

יוצא לאור ע"י מכון אבני הושן

חידושי ושיעורי מוריני
הגאון רבי שמואל ניימאן שליט"א
אב"ד אבני הושן – מאנסי

מכון
אבני
הושן

ג

חג הסוכות | תשפ"ב

עניני הפרשה

מצוות עליה לרגל - חלק ג'

רגשי קודש של שמחה ואהבת ה' אשר היה לעולי הרגלים בבית המקדש

נפש רבה במצוה זו, וכל זה נובע ונשפע מהנד"ב היינו אברהם אבינו, שכח זה נשפע ועמד לצאצאיו אחריו.

סמיכות המקראי קודש של קדושת ה' לרגלים

ועל פי זה מבואר שפיר סמיכות הפסוקים, דסמוך לפרשת מצות עליה לרגל בפרשת אמור, הובא בקרא הפסוק (ויקרא כ"ב ל"ב) 'ונקדשתי בתוך בני ישראל', ובחז"ל דרשו שפסוק קאי במוסר נפשו להשי"ת על קדושת שמו. והשתא יבואר שפיר הסמיכות, דהא הוא הדבר, דכיוון שעניינה ומהותה של מצות עליה לרגל, הוא מסירות נפש והקרבת רצונותיו להשי"ת, מסמיך סמיך ליה העניין של נקדשתי בתוך בני ישראל שמוסר האדם נפשו להשי"ת בשלימות.

שמחת הרגל בבית המקדש

וכיון דאתינן ליסוד נשגב זה, דעניינה ומהותה של עליה לרגל הוא המסירות נפש לבורא כל עולמים וההכרה והאמונה שהוא אדונו האמיתי של העולם, ושדותיו של האדם וכל מה שיש וקורה בעולם, הכל שלו היא, נבאר בזאת עוד עניין נפלא בעניין שמחת הרגל.

מה טעם נקט ושמחת"ם לפני ה' אלוהיכם לגבי נטילת לולב

דהנה בתורת כהנים בפרשת אמור עה"פ (כ"ג מ') ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמחתם לפני ה' אלוהיכם שבעת ימים, דרשינן 'לפני ה' אלוהיכם ולא בגבולים'. והיינו דדרשינן דמה טעם אמר לגבי קיום מצות נטילת לולב שבעת ימים לפני ה' אלוהיכם דייקא, דרק לפני ה' אלוהיכם - היינו בבית המקדש - יש מצות לולב שבעה

כח מסירות נפש נובע מאברהם אבינו

וממשיך ואומר, דאכן מהיכן יש לכלל ישראל כח כל כך חזק להתגבר בנסיון קשה שכזה, לעזוב את הכל ולעלות לירושלים בעת הנעלה שרוצה להיות בשדהו, ובפרט שמעשה נשגב זה המה עושים לא פעם אחת בשנה אלא שלש פעמים, בחג הפסח שבועות וסוכות, בזמני האביב, הקציר והאסיף.

ומבאר, שכח זה נובע ומגיע מאברהם אבינו, הלוא הוא הגבר שנתנסה בעשרה נסיונות ובכולם עמד בגבורה, ומסר את נפשו במסירות נפש עצום ורב לאביו שבשמים, וכח גדול שכזה נשפע ונמשך לדורות הבאים שיהיה להם כח לעמוד בנסיונות ולמסור את נפשם ורצונותיהם ותשוקותיהם לאביהם שבשמים באמת ובתמים, והכל נמשך ומגיע מאברהם אבינו, וכך גם במצות עליה לרגל שצריך לזה מסירות נפש, זה מגיע ונמשך ממסירות נפשו של אברהם אבינו.

ולפי"ז מבואר שפיר מה טעם כלל ישראל מתייחסים כאן בעליה לרגל אחר אברהם אבינו, מכיון שלמצוה רבה של עליה לרגל בעי מסירות נפש, וכח זה נובע ומגיע להם מאברהם אבינו שמסר את נפשו להשי"ת, וזהו בת נדי"ב, שיש להם כח ויכולת לקיים מצוה זו מכיון שהמה צאצאיו של אברהם אבינו.

ב"ת נדיב לרמז על רגשי הלב הוא בא

וכיון דאתינא להכי יובן עוד, דכידוע בטבע העולם שלאשה יש לה רגש והרגשה בלב יותר משל האיש, וכיון שכאן במצוות עליה לרגל בעי מסירות נפש שבלב, שימסור האדם את לבו ורצונותיו והרגשותיו להשי"ת, וזו כל מהותה של מצוה זו, ולכן כתב כאן לגבי מצוות עליה לרגל הלשון ב"ת נדיב, לרמז על נדיבות הלב הרב ע"ד נפש האשה של לה רגש חזק, ויש כאן רגש ומסירות

דקדוקי המקרא מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב

בגמ' חגיגה (ג.) איתא, דרש רבא מאי דכתיב 'מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב' כמה נאין רגליהן של ישראל בשעה שעולין לרגל, בת נדיב בתו של אברהם אבינו שנקרא נדיב, שנאמר (תהלים מ"ז י') נדיבי עמים נאספו עם אלוהי אברהם, אלוהי אברהם ולא אלוהי יצחק ויעקב, אלא אלוהי אברהם שהיה תחילה לגרים, ע"כ. והיינו שרבא דורש הפסוק בשבחן ובמעלתן הרב של עולי הרגלים, ומשבחם הכתוב מה יפו פעמיהם בנעלים של כלל ישראל עולי הרגלים, ומייחסם שהמה בת נדיב מצאצאיו של אברהם אבינו.

והנה יש לדקדק בזה, מה טעם מתייחסים עתה כלל ישראל בעניין העליה לרגל לאברהם אבינו דייקא ולא לשאר האבות וכדומה.

ועוד נעיין בה, בלשון הפסוק ב"ת נדיב, דאם אכן רוצה הפסוק לומר שכלל ישראל המה צאצאיו של נדי"ב והיינו אברהם אבינו, אם כן הוה לו לומר בן נדיב, ולמה נקראים כאן כלל ישראל בתואר ב"ת נדיב, בלשון נקבה.

עניין עליה לרגל - מסירות נפשם של עולי הרגלים

ויבאר בהקדם דבריו הנפלאים של המשך חכמה (בפר' משפטים ועוד) בבאור עניינה ומהותה של מצות עליה לרגל, ואומר ומפרש דעניינה היתה מסירות הנפש של עולי הרגלים לאביהם שבשמים, שעוזבים את שדותיהם בעת האסיפה והקצירה שאז האדם משתוקק ביותר להיות בתוך שדהו, ולא שתיים לכל זה ועולים לירושלים לראות את פני ה', ולהכיר ולהאמין שהוא האדון האמיתי של השדה ולו שייך העולם, ומסירות נפש והקרבה גדולה יש בזה.